

GAZDASÁGI
VERSENYHIVATAL

VERSENYTANÁCS

Vj-171/2007/14.

A Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa a **Pécsi Vízműveket Működtető és Vagyonkezelő Zrt.** (Pécs) ellen fogyasztók tisztességtelen befolyásolása miatt indított versenyfelügyeleti eljárásban –tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

h a t á r o z a t o t

A Versenytanács megállapítja, hogy az eljárás alá vont vállalkozás a fogyasztók megtévesztésére alkalmas magatartást tanúsított azzal, hogy:

- a) 2007. július 17-én és 2007. augusztus 13-án a gazdálkodó szervezeteknek is megküldött leveleiben, valamint a honlapjára 2007. július 25-én és 2007. augusztus 2-án feltett tájékoztatóiban azt állította, hogy 2007. augusztustól kizárólagosan végezheti a települési folyékony hulladék rendszeres begyűjtését, elszállítását és kezelését Pécsett; továbbá
- b) honlapjára feltett, a Dunántúli Napló 2007. július 14-i számában megjelent „Szippantás: nagy változások” című cikket, melyben az szerepelt, hogy „Pécsett augusztus 1-jétől kizárólagosan a Pécsi Vízmű végezheti majd ezt a szolgáltatást.”

A határozat felülvizsgálatát az eljárás alá vont vállalkozás a kézbesítéstől számított harminc napon belül kérheti a Fővárosi Bírósághoz címzett, de a Gazdasági Versenyhivatalnál benyújtandó keresettel.

I n d o k o l á s

I.

A vizsgálat iránya

- 1) A Gazdasági Versenyhivatal a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló, módosított 1996. évi LVII. törvény (Tpv.) 67. § (1) bekezdése, illetve 70. §-a alapján 2007. október 24-én versenyfelügyeleti eljárást indított a Pécsi Vízműveket Működtető és Vagyonkezelő Zrt. (a továbbiakban: Pécsi Vízmű) ellen, mert tudomására jutott, hogy olyan tartalmú tájékoztatásokat adott, amelyek szerint 2007. augusztustól kizárólagosan végzi a teljes körű folyékony szennyvízkezelést.

II.

A tényállás

A Pécsi Vízmű

- 2) A Pécsi Vízmű 1995-ben bejegyzett vállalkozás, alaptevékenysége a közműves vízellátás, valamint szennyvízelvezetés és -tisztítás. A tevékenységét lefedő folyamat: víztermelés, vízelosztó hálózat üzemeltetése, szennyvízgyűjtő hálózatok üzemeltetése és szennyvíztisztítás.

A szippantási szolgáltatás szabályozása Pécsen

- 3) A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (a továbbiakban: Ötv.) 8. §-ának (1) bekezdése a települési önkormányzatok feladataként írja elő a helyi közszolgáltatások keretében a településtisztaság biztosításáról való gondoskodást, melynek ellátási módjáról a (2) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján saját maga jogosult dönteni.
- 4) A Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzata (a továbbiakban: Önkormányzat) a települési folyékony (kommunális) hulladék ideiglenes elhelyezésére, gyűjtésére elszállítására, ártalommentes végleges elhelyezésére irányuló feladat ellátására 2007. április 19-én közbeszerzési eljárást indított, melynek eredményét 2007. június 29-én hirdették ki. Az Önkormányzat a nyertes Pécsi Vízművel 2007. július 18-án a Pécs

város területén keletkező települési folyékony hulladékkezelésre irányuló közszolgáltatás ellátására 2007. augusztus 1-től hatályos közszolgáltatási szerződést kötött. A szerződés szerint kizárólagos jelleggel a Pécsi Vízmű látja el 2007. augusztus 1-től számított 10 éves időtartammal Pécs közigazgatási belterületén a közcsatornára rá nem kötött, de ivóvízzel ellátott ingatlanon keletkezett települési folyékony hulladék begyűjtését és elszállítását (a továbbiakban: szippantás).

5) A közszolgáltatási szerződést követő időszakra vonatkozó előírásokat az Önkormányzat Közgyűlésének 2007. augusztus 2-i időponttal hatályba léptetett 35/2007. (08.02.) számú rendelete (a továbbiakban Ör.) szabályozza az alábbiak szerint:

- Az Ör. 1. §-ának (1) bekezdése szerint a rendelet személyi hatálya Pécsnek a közszolgáltatásba bevont belterületén található minden olyan közcsatornára rá nem kötött, vezetékes vagy saját ivóvízellátással rendelkező ingatlan tulajdonosára kiterjed, akinek ingatlanán a számlázott, illetve az Ör. szerint számított ivóvíz felhasználásnak megfelelő települési folyékony hulladék keletkezik.
- Az Ör. 1. §-ának (3) bekezdése szerint annak tárgyi hatálya az ingatlan használatával kapcsolatosan keletkezett települési folyékony hulladék folyamatos összegyűjtésére, rendszeres elszállítására és ártalommentes végleges elhelyezésére, valamint az ezekre vonatkozó közszolgáltatás ellátására vonatkozik.
- Az Ör. 4. §-ának (1) bekezdése szerint az előzőekben meghatározott közszolgáltatást az Ör. 1. §-ának (1) bekezdésében meghatározott ingatlan tulajdonosok kötelesek igénybe venni. Ez alól azonban kivételt képez az Ör. 8. §-ának (1) bekezdése szerint az a gazdálkodó szervezet, mely a gazdasági tevékenységével összefüggésben keletkezett települési folyékony hulladékkezelésre meghatározott közszolgáltatást nem köteles igénybe venni, ha a hulladék kezeléséről (hasznosításáról, és ártalmatlanításáról) a hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi XLIII. törvény (Hgt.) 13. §-ában előírtaknak megfelelően gondoskodik.

6) Az előzőekkel teljesen azonos tartalmú rendelkezéseket tartalmazott az Önkormányzat Közgyűlésének 2007. augusztus 1-jétől hatályos 34/2007. (06.29.)

számú rendelete, amelyet azonban az Ör. 2007. augusztus 2-ával hatályon kívül helyezett.

A Pécsi Vízmű tájékoztatásai a szippantási szolgáltatásról

7) A Pécsi Vízmű Pécs belterületének közcsatornára rá nem kötött, vezetékes vagy saját ivóvíz ellátással rendelkező (lakossági és nem lakossági) ingatlan tulajdonosainak az alábbi névre szóló tájékoztató leveleket küldte ki.

a) A 2007. július 17-én Pécs város Somogy, Vasas és Hird városrészében lévő ingatlantulajdonosoknak postázott levél – egyebek mellett – az alábbiakat tartalmazta.

„Pécsett a települési folyékony hulladékkezelést végző cégekkel kötött közszolgáltatói szerződés lejárt”, „2007. augusztustól a Pécsi Vízmű gondoskodik a szippantott szennyvíz elszállításáról.” „... a területileg illetékes önkormányzat közbeszerzési pályázatot írt ki. A pályázatot a Pécsi Vízmű nyerte meg, így 2007. augusztus 1-jétől kizárólag társaságunk végzi a települési folyékony hulladék rendszeres begyűjtését, elszállítását és kezelését Pécsett....”,

„Figyelem! Szabálysértést követ el és pénzbírással sújtható, aki ..a települési folyékony hulladékkal kapcsolatos kötelező közszolgáltatást nem veszi igénybe,...”, „...nem a Pécsi Vízmű, mint kizárólagos közszolgáltató által nyújtott szolgáltatását veszi igénybe...”

b) Az a) pont alatti ingatlantulajdonosok (időközben pontosított körének) 2007. augusztus 13-án újabb levelet küldött a Pécsi Vízmű, amely – egyebek mellett – az alábbiakat tartalmazta.

„Pécs azon területein, ahol még nem épült ki a közműves csatornarendszer, a szennyvízhálózat üzembe helyezéséig, de legkésőbb 2010 végéig az ingatlantulajdonosok a tározójukból kiszippantott és elszállított szennyvíz mennyisége alapján fizetnek a szolgáltatásért.

A változások a közszolgáltató személyét nem érintik, tehát a korábbi döntésnek megfelelően kizárólag a közbeszerzési eljáráson győztes Pécsi Vízmű végzeheti a települési folyékony hulladék rendszeres begyűjtését, elszállítását és kezelését Pécsett.”

c) Pécs egyéb – Somogy, Vasas és Hird városrészeken kívüli – városrészeiben lévő ingatlantulajdonosok részére 2007. augusztus 9-én postázott levél – egyebek mellett – az alábbiakat tartalmazta.

*„Változik a települési folyékony hulladékkal kapcsolatos közszolgáltatás”,
„Augusztus 1-jétől megváltozott a települési kommunális folyékony hulladék, vagyis
a szippantott szennyvíz kezelésével kapcsolatos közszolgáltatás rendszere.*

*„Augusztustól a Pécsi Vízmű végzi a teljes körű folyékony szennyvízkezelést
Pécsett.”, „Pécsett a települési folyékony hulladékkezelést végző cégekkel kötött
közszolgáltatói szerződés lejárt, a települési folyékony hulladékkezelésre Pécs MJV
Önkormányzat által kiírt közbeszerzési pályázatot a Pécsi Vízmű nyerte meg, így
2007. augusztus 1-jétől 10 évig a vízszolgáltató végzi a települési folyékony hulladék
begyűjtését, elszállítását és kezelését. Pécsett.”*

- 8) A Pécsi Vízmű a fenti leveleket összesen 317 nem lakossági fogyasztónak (gazdálkodó szervezetnek) küldte meg, melyek közül 1 kötött vele szerződést.
- 9) A Pécsi Vízmű a Pécsett 67.000 példányban ingyenesen terjesztett Pécsi Hírek című újságban a „Változik a szippantott szennyvízzel kapcsolatos közszolgáltatás” című fizetett hirdetésben
 - a 2007. július 12-i számban egyebek mellett az „Augusztustól a Pécsi Vízmű gondoskodik a szippantott szennyvíz elszállításáról”;
 - a 2007. augusztus 9-i számban (szintén egyebek mellett) az „Augusztustól a Pécsi Vízmű végzi a teljes körű folyékony szennyvízkezelést Pécsett” tájékoztatást tette közzé.
- 10) A Pécsi Vízművek honlapján (www.pvrt.hu) a Versenytanács előzetes álláspontjának [Tpv. 73. § (1) bekezdés] 2007. január 15-i kézbesítésekor elérhetők és olvashatók voltak az alábbiak:
 - a) 2007. július 25-e óta folyamatosan a „Változik a folyékony hulladék szállításával kapcsolatos közszolgáltatás” című tájékoztató, mely azt közli, hogy „kizárólag a közbeszerzési eljárásen győztes Pécsi Vízmű végezheti a települési folyékony hulladék rendszeres begyűjtését, elszállítását és kezelését Pécsett.”
 - b) 2007. augusztus 2-től folyamatosan a „Változások a szippantott szennyvíz díjszabásban és számlázási módjában” című tájékoztató, mely szintén azt közli, hogy „kizárólag a közbeszerzési eljárásen győztes Pécsi Vízmű végezheti a települési folyékony hulladék rendszeres begyűjtését, elszállítását és kezelését Pécsett.”

- c) Az „Aktuális sajtómegjelenés” címszó alatt olvasható a Dunántúli Napló 2007. július 14-i számában megjelent „Szippantás: nagy változások” című cikk, mely egyebek mellett azt tartalmazza, hogy „Pécsett augusztus 1-jétől kizárólagosan a Pécsi Vízmű végezheti majd ezt a szolgáltatást.”
 - d) Az „Aktuális/Ügyfélszolgálat” oldalnak „hírlevél” címszava alatt olvasható a fogyasztóknak küldött 7.b) pont alatti levél.
- 11) A Versenytanács – 10) pontban foglaltakat kifogásoló – előzetes álláspontjának 2007. január 17-i kézhezvételét követően a Pécsi Vízmű haladéktalanul
- levette honlapjáról a 10.c) pont alatti cikket és a 7.b) pont alatti levelet; továbbá
 - kiegészítette a 10.a) és 10.b) pont alatti tájékoztatókat azzal, hogy „a gazdálkodó szervezetek a törvényben felsorolt feltételek esetében nem kötelesek a közszolgáltatást kötelező jelleggel igénybe venni” (a kiegészítés kiemelt betűtípussal írt „Gazdálkodó szervezetek figyelmébe!” alcím alatt szerepel).

III.

Jogi értékelés

- 12) A Tpv. 8. § (1) bekezdése alapján tilos a gazdasági versenyben a fogyasztókat megtéveszteni. A fogyasztók megtévesztésének minősül egyebek mellett, ha az áru lényeges tulajdonságáról megtévesztésre alkalmas tájékoztatást adnak [Tpv. 8. § (2) bekezdés a) pont].
- 13) A Versenytanács szerint az a körülmény, hogy adott áru kizárólag az erről tájékoztató vállalkozástól szerezhető be, az áru lényeges tulajdonságának minősül, mert az árut megvásárolni kívánó (adott esetben: kényszerülő) fogyasztó számára azt a látszatot keletkezteti, hogy sürgősen más (esetlegesen kedvezőbb feltételeket biztosító) eladót keresnie.
- 14) Az adott esetben a Pécsi Vízmű kizárólagossága csak a lakossági fogyasztók esetében áll fenn, a gazdálkodó szervezetek az Ö. 8. § (1) bekezdésében foglalt teljesítése esetén nem kötelesek a Pécsi Vízmű szolgáltatását igénybe venni. Ezért a gazdálkodó

szervezetek tekintetében a Pécsi Vízmű kizárólagosságára vonatkozó tájékoztatása valótlan.

- 15) Az előzőek alapján a Versenytanács álláspontja szerint a Pécsi Vízmű
 - a gazdálkodó szervezeteknek küldött 7.a) és 7.b) pont alatti leveleiben; valamint
 - a honlapján közzétett 10) pont alatti dokumentumokban szereplő kizárólagosságára vonatkozó állítása beleütközik a Tpvt. 8. § (2) bekezdés a) pontjába, amit a Versenytanács a Tpvt. 77. § (1) bekezdés d) pontja alapján – a rendelkező részben foglaltak szerint – megállapított.
- 16) Megjegyzi a Versenytanács, hogy a honlapon közzétett 10.c) pont alatti újságcikkben szereplő, a Pécsi Vízmű kizárólagosságára vonatkozó állítás önmagában nem minősül jogsértőnek, mert annak megjelenésében nem volt bizonyítható a Pécsi Vízmű közreműködése. A Pécsi Vízmű terhére a jogsértés csak azért állapítható meg, mert a cikket honlapjára feltette, és ezáltal tevőlegesen résztvett a valótlan információ terjesztésében.
- 17) A 7.c) pont alatti levél, valamint a 9) pont alatti fizetett hirdetések nem tartalmazzak a Pécsi Vízmű kizárólagosságára vonatkozó közlést, azok csupán arról tájékoztatnak, hogy 2007. augusztustól a Pécsi Vízmű végzi a szolgáltatást. Ezért ezen tájékoztatások esetében a Versenytanács nem látta bizonyítottnak a Tpvt. megsértését.
- 18) A törvénybe ütköző magatartás további folytatásának a Tpvt. 77. § (1) bekezdés f) pontja szerinti megtiltását a Versenytanács szükségtelennek tartotta, mert a 10) pont szerinti tájékoztatások honlapjáról történő levételével a Pécsi Vízmű a jogsértéssel teljes körűen felhagyott.
- 19) A Versenytanács a Tpvt. 78. § (3) bekezdésében foglalt szempontok figyelembevételével szükségtelennek tartotta bírság kiszabását, különös tekintettel arra, hogy:
 - a jogsértő magatartásnak ténylegesen nem volt érzékelhető piaci hatása (a szolgáltatást csak egy gazdálkodó szervezet vette igénybe); továbbá
 - a jogsértő magatartással a Pécsi Vízmű a Versenytanács előzetes álláspontjának megismerését követően haladéktalanul felhagyott.

IV.

Eljárási kérdések

- 20) A Pécsi Vízmű úgy nyilatkozott, hogy nem kéri tárgyalás tartását, és azt a Versenytanács sem tartotta szükségesnek, ezért határozatát a Tpvt. 74. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül hozta meg.
- 21) A Gazdasági Versenyhivatal hatásköre a Tpvt. 45. §-án, illetékessége a Tpvt. 46. §-án alapul. E rendelkezések értelmében a Gazdasági Versenyhivatal kizárólagos hatáskörrel rendelkezik minden olyan versenyfelügyeleti ügyben, amely nem tartozik bíróság (86.§) hatáskörébe, illetékessége pedig az ország egész területére kiterjed.
- 22) Az eljárás alá vont vállalkozást megillető jogorvoslati jog a Tpvt. 83. § (1)–(2) bekezdésén alapul.

Budapest, 2008. január 29.